

Az egyesületi önkormányzatiság és autonómia alapján az alperes az alapszabályában – jogszabályi keretek között – maga határozhatja meg a fegyelmi eljárás rendjét, a szankciókat, továbbá azt is, hogy milyen tényállást megvalósító magatartást minősít fegyelmi vétségnek.

A bíróság nem vizsgálhatja felül a jogi személy döntésének célszerűségét, gazdaságosságát, nem mérlegelheti a döntéshozatalban összeütköző érdekeket. A bíróság felülvizsgálati jogköre azonban kiterjed arra, hogy a támadott határozat, a döntés alapjául megjelölt felperesi magatartás fegyelmi vétségként való minősítésére a jogszabálynak, illetve az alapszabálynak megfelelően került-e sor, a felperes terhére rótt magatartás kimeríti-e valamely fegyelmi vétség tényállási elemeit.
Alkalmazott jogszabályok: 2013. évi V. törvény 3:35. § 3:37. §

Győri Ítéltábla Pf.I.20.321/2018/7/I. szám

Az irányadó tényállás szerint a felperes az alperesi vadásztársaság elnöke volt 2014. június 20. napjától 2017. április 20. napjáig.

Az alperesi vadásztársaság korábbi haszonbérleti szerződése 2016. évben lejárt. Az alperesi közgyűlés 7/2016. (IV. 06.) számú közgyűlési határozatával 2016. április 6. napján megbízta a felperest, mint a vadásztársaság elnökét, hogy a szükséges megállapodásokat és szerződéseket az új haszonbérleti jogviszony kialakítása érdekében kösse meg.

A felperes 2017. január 5. napján haszonbérleti szerződést kötött a 08-102850 kódszámú vadászterület földtulajdonosi közösségével. A szerződés 22. pontja tartalmazza, hogy amennyiben a haszonbérelő vadászegyesület új tagot kíván a közgyűlésen tagfelvételre betervezni, az csak a haszonbérbeadó földtulajdonosi közösség képviselőjének egyetértésével történhet.

A felperes, mint elnök 2014. november 15. napján az egyesület nevében határozatlan időre szóló munkaszerződést kötött E.S. hivatásos vadással. A 10. pont szerint a szerződő felek a munkaidőt heti negyven órában határozták meg, heti két pihenőnap biztosításával. A szerződés aláírásával a munkavállaló tudomásul vette, hogy a napi munkaidejének beosztása változó, azt a munkáltató mindenkor utasítása szerint - a vadgazdálkodási érdekek figyelembevételével - a vadászmeister osztja be.

Az alperesi egyesületnél 2017. április 20. napján tisztújító közgyűlésre került sor és az alperes tagsága új elnököt választott. A felperes 2017. április 26. napján az új elnök részére iratokat adott át, melyről átadás-átvételi jegyzőkönyv készült.

Az alperes új elnöke fegyelmi eljárást kezdeményezett a felperessel szemben. Az alperes fegyelmi bizottsága a 2017. szeptember 7. napján meghozott határozatában a felperest a "tagsággal járó jogok felfüggesztése három évig" fegyelmi büntetéssel sújtotta.

A fegyelmi határozat tartalma szerint a felperes által kötött haszonbérleti szerződés 22. pontja azzal, hogy kívülálló szervezet részére beleszólást enged a tagfelvételbe, sérti az egyesület alapszabályának 16. § i) pontját, amely kizárólagos közgyűlési hatáskörbe utalja a tagfelvételi döntést. A határozat szerint a felperes megsértette az alapszabály 16. § j) pontját, amikor anélkül kötötte meg a haszonbérleti szerződést, hogy az alperes közgyűlésének hozzájárulását kérte volna. Az alapszabály ezen rendelkezése ugyanis a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utalja a haszonbérleti szerződés megkötéséről való állásfoglalást.

Súlyosbító körülményként értékelték, hogy az elnöki tisztség megszűnésekor az iratokat hiányosan adta át. (1. pont)

Fegyelmi vétségnek minősítette továbbá, hogy a felperes E.S. hivatásos vadással 2014-ben munkaviszonyt létesítet, majd a későbbiekben a foglalkoztatása során nem gyakorolta megfelelően a munkáltatói jogokat, holott az alkalmazott munkájával kapcsolatosan súlyos kifogások merültek fel, anélkül került sor a foglalkoztatására, hogy a munkaköri leírásban szereplő feladatait ténylegesen elvégezte volna. (2. pont)

A felperesi fellebbezés folytán eljáró közgyűlés a 2017. november 6. napján tartott ülésén az elsőfokú fegyelmi határozatot helybenhagyta és megállapította, hogy az eltiltás első napja 2017. július 12., míg az eltiltás utolsó napja 2020. július 12. napja.

A felperes keresetében a közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte.

Álláspontja szerint a Fegyelmi Bizottság határozatában terhére rótt cselekmények nem minősülnek fegyelmi vétségnek. A fegyelmi bizottság és a közgyűlés a rendelkezésre álló adatok és tények nem megfelelő értékelésével állapította meg a tényállást. A vétlenségét alátámasztó és kedvező bizonyítékokat a fegyelmi bizottság és a közgyűlés figyelmen kívül hagyta.

Kifogásolta, hogy a határozat 2. pontjában foglaltakkal kapcsolatosan elmaradt az elévülésre tett észrevételének figyelembe vétele.

A közgyűlési határozatot az alapszabály rendelkezéseivel ellentétben nem a közgyűlés elnöke, hanem a vadásztársaság elnöke írta alá.

Megítélése szerint amennyiben valóban megállapítható lenne a terhére fegyelmi vétség, a kiszabott büntetés rendkívül súlyos, nem áll arányban a jogsértés súlyával.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a bizonyítékokat a Fegyelmi Bizottság a határozatában részletesen értékelte, kifejezetten részletes bizonyítási eljárást folytatott le, a felperes által indítványozott bizonyításnak helyt adott.

A fegyelmi határozat részletesen tartalmazza a fegyelmi bizottság elévüléssel kapcsolatos megállapításait is. A közgyűlési határozat formai jellege megfelel az alapszabály által támasztott követelményeknek. A kiszabott fegyelmi büntetés mértékére vonatkozóan pedig úgy nyilatkozott, hogy az az alperesi egyesület önálló jogkörébe tartozik, hogy milyen mértékű büntetést alkalmaz. Az alperesi védekezés szerint sérti az egyesület autonómiáját a haszonbérleti szerződés 22. pontjában a tulajdonosi közösség részére biztosított jogosítvány.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes keresettel támadott közgyűlési határozatát hatályon kívül helyezte.

Kötelezte az alperest, hogy perköltség címén fizessen meg a felperes javára 137.600.- Ft-ot.

Határozata indokolásában kiemelte, hogy a jogvita elbírálására a 2013. évi V. tv. szabályait, míg az eljárásra az 1952. évi III. tv. szabályait kellett alkalmaznia.

Rámutatott arra, hogy a fegyelmi határozat 1. pontjában meghatározott fegyelmi vétséggel kapcsolatban abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alapszabályban meghatározott fegyelmi vétségnek minősül-e a haszonbérleti szerződés aláírása azzal a tartalommal, hogy az új tagok felvételét a haszonbérbeadó egyetértéséhez köti.

Az alapszabály 16. § j) pontja szerint a közgyűlés kizárólagos hatásköre a haszonbérleti szerződés megkötéséről való állásfoglalásra terjed ki.

Az alapszabály nem tartalmaz olyan megkötést, hogy a haszonbérleti szerződést előzetes jóváhagyásra a közgyűlésnek be kellene mutatni.

A haszonbérleti szerződés megkötésére a felperes részére felhatalmazást adó 2016. április 6-i - 7/2016. (IV. 06.) számú - közgyűlési határozat ugyancsak nem tartalmazott olyan kikötést, amely a szerződés tartalmának előzetes közgyűlési jóváhagyását írta volna elő.

A Ptk. 3:67. § (1) bekezdése szerint az egyesületi tagság az alapításkor az egyesület nyilvántartásba vételével, az alapítást követően a belépési kérelemnek a közgyűlés általi elfogadásával keletkezik.

Az alperesi fegyelmi határozat szerint a haszonbérleti szerződés megkötésével a felperes az alapszabály 16. § i) pontját sértette meg, mely szerint a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a tagfelvétel és a tagsági jogviszony megszüntetése.

A törvényszék megítélése szerint a haszonbérleti szerződés aláírásával nem történt meg az alapszabályban rögzített tagfelvételi szabályok közgyűlés általi módosítása, így azok a haszonbérleti szerződés 22. pontjában szabályozott egyetértési jog gyakorlása nélkül és attól függetlenül alkalmazhatóak. A tagfelvételi eljárás szabályai ugyanis kizárólag az alapszabályban határozhatóak meg. Ezzel összefüggésben tehát az egyesületi önrendelkezés sérelme nem állapítható meg.

A felperes mindezek alapján nem sértette meg az alapszabály vagy egyesületi határozat rendelkezését a haszonbérleti szerződés megkötésekor, így vele szemben ebből az okból a fegyelmi eljárás elrendelésének nem volt helye.

Az ítélet indokolása szerint az alapszabály nem határoz meg a leköszönő elnök részére semmiféle kötelezettséget. Alapszabályi rendelkezés hiányában az irat átadás-átvételi kötelezettség körében sem volt helye fegyelmi vétség megállapításának.

A hivatásos vadász munkájában feltárt hiányosságok miatti felperesi mulasztás (fegyelmi határozat 2. pontja) körében a törvényszék hangsúlyozta, hogy a peres eljárásnak nem tárgya az alkalmazott munkavégzésének a minősítése, illetve a munkaviszony megszűnésének okai.

Az alapszabály kétségtelenül úgy rendelkezik, hogy az alkalmazottak feletti jogkört az elnök köteles gyakorolni. E jogkör kereteit és a feladatok megosztását azonban az alapszabály nem határozza meg. Az alapszabály 21. § h) pontja, valamint a 2014. július 1. napján aláírt a "vadászmeisteri feladatok meghatározása" című okirat azt támasztja alá, hogy a munkáltatói jogok egy részét, így az irányítási, ellenőrzési jogkört a tagság a vadászmeisterre ruházta át.

A vadászmasternek volt lehetősége arra, hogy gondoskodjon a hivatásos vadászok tevékenységének irányításáról, illetőleg felügyeletéről. Az ő feladata volt, hogy a hivatásos vadászt irányítsa, ellenőrizze és beszámoltassa, továbbá nem megfelelő munkavégzés esetén fegyelmi felelősségre vonást kezdeményezzen a vadásztársaság elnökénél.

A meghallgatott tanúk vallomásai egyértelműen alátámasztják azt, hogy E.S. munkájával kapcsolatos problémákat sokan észlelték, azonban senki nem fogantatosított intézkedéseket a problémák megoldása érdekében, és K. T. vadászmaster sem kezdeményezett fegyelmi felelősségre vonást a vadásztársaság elnökénél.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alapszabály az alkalmazottak feletti jogkör gyakorlása körében nem tartalmaz egyértelmű szabályokat, így azok megsértése sem körülírható. Így alappal hivatkozott az alperes arra, hogy e körben sem követett el fegyelmi vétséget, és a fegyelmi eljárás megindításának nem volt semmilyen indoka.

A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a felperes által felhívott további érvek (a határozat alakításának vélt hiányosságai, a lefolytatott eljárásban a bizonyítékok mérlegelése, a felperesi indítványok figyelembevétele, elévülési kifogás) vizsgálatát.

A felperes által felajánlott további tanúbizonyítást elutasította, tekintettel arra, hogy a fegyelmi vétség hiánya a rendelkezésre álló adatok alapján is megállapítható volt.

A törvényszék a kifejtettek szerint a Ptk. 3:36. § alapján a támadott alperesi határozatot hatályon kívül helyezte.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a felperessel szemben két okból került sor a fegyelmi eljárás elrendelésére. Egyfelől a haszonbérleti szerződés 22. pontja, másfelől a hivatásos vadász foglalkoztatása kapcsán.

Az alapszabály szerint a haszonbérleti szerződés megkötéséről való állásfoglalás a közgyűlés kizárólagos hatásköre. A társaság elnöke az alapszabály értelmében valóban rendelkezik szerződéskötési jogkörrel, ez a haszonbérleti szerződés tekintetében azonban delegált hatáskör, tehát csupán a felhatalmazás keretei között járhatott volna el. Az alapszabállyal kifejezetten ellentétes szerződés megkötésére nyilvánvalóan nem terjedt ki a felhatalmazása. Kapott ugyan felhatalmazást a haszonbérleti szerződés megkötésére, azonban ilyen jelentős új körülmény esetében egyeztetnie kellett volna a közgyűléssel.

Amennyiben a tagfelvételre az alapszabály szerint, tehát az egyetértési jog alkalmazása nélkül kerül sor, úgy az alperes megsérti a szerződés 22. pontját, ami kötelmi jogi szempontból súlyos következményeket vonhat maga után. Az alapszabály 19. § a) pontja alapján az elnök felelős a vadásztársaság törvényes és alapszabály szerinti működéséért.

A fellebbezésnek a hivatásos vadász foglalkoztatásával kapcsolatos érvelése szerint a vadászmaster számára csupán lehetőséget biztosít az alapszabály a fegyelmi eljárás kezdeményezésére, de nem ír elő e körben kötelezettséget. Ez a körülmény tehát nem zárja ki az elnök erre vonatkozó jogát. Maga a felperes is kezdeményezhetett volna eljárást a helyzet tisztázása érdekében, az ugyanis bizonyítást nyert, hogy mind a vadászmaster, mind pedig mások többször is jelezték szóban a felperes felé a problémát. A felperes azonban semmilyen intézkedést nem tett.

Az a körülmény, hogy a tagok, illetve a vadászmaster nem kezdeményeztek fegyelmi eljárást, vagy rendkívüli közgyűlést, nem annulálja a mindenkori elnök felelősségét.

Az alperes kifejtette, hogy az egyesületek lényegére vonatkozó jogi szabályozás értelmében a jelen eljárásnak nem az a tárgya, hogy az alperes közgyűlésén miért hoztak a tartalma szerint kedvezőtlen határozatot a felperesre nézve, hanem az, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatásának módja nem volt-e esetlegesen törvénytörő. A fegyelmi eljárás során részletes bizonyítás került lefolytatásra, a fegyelmi bizottság határozatában részletesen értékelt a bizonyítékokat, kifejtette, hogy mely okok miatt látja megalapozottnak a döntését és szabja ki a fegyelmi büntetést. A felperes által támadott határozat sem jogszabályt, sem az alapszabályt nem sért, így nem megalapozott a törvényszék ítélete.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően, okszerűen, logikai ellentmondástól mentesen, a maguk összességében értékelve helyes tényállást állapított meg, az annak alapján levont jogi következtetésével és indokaival az ítélet tábla érdemben egyetértett.

Az ítélet tábla az alperesi fellebbezés ezzel kapcsolatos álláspontjával szemben kiemeli, hogy a

jogi személy határozatainak felülvizsgálata iránti per során a bíróság a Ptk. 3:35. § és 3:37. § alkalmazása körében azt vizsgálja, hogy a keresettel támadott határozat nem sért-e jogszabályt, vagy nem ütközik-e a létesítő okiratba. Az egyesületi önkormányzatiság és autonómia alapján az alperes az alapszabályában – jogszabályi keretek között – maga határozhatja meg a fegyelmi eljárás rendjét, a szankciókat, továbbá azt is, hogy milyen tényállást megvalósító magatartást minősít fegyelmi vétségnek.

A bíróság ugyan nem vizsgálhatja felül a jogi személy döntésének célszerűségét, gazdaságosságát, nem mérlegelheti a döntéshozatalban összeütköző érdekeket, azonban annak megítélése körében, hogy a határozat nem jogsértő-e, nem kizárólag a támadott határozat meghozatalának eljárásjogi feltételrendszerét vizsgálja. A fegyelmi eljárás során az arra hatáskörrel rendelkező szervnek a fegyelmi szabályzatban foglalt eljárási rend keretében abban a kérdésben kell döntenie, hogy az eljárás tárgyává tett magatartás megvalósult-e, és az megfelel-e az alapszabályban, fegyelmi szabályzatban fegyelmi vétségként minősített tényállásnak. Ebben a körben azonban (tehát, hogy a tanúsított magatartás tényállásszerű-e) az alperesi határozat érdemi felülbírálatának van helye.

A perben tehát nem csak az képezte a vizsgálat tárgyát, hogy a fegyelmi eljárás elrendelésére, a fegyelmi bizottság összehívására, a fegyelmi tárgyalás kitűzésére és lefolytatására, illetve a határozat meghozatalának módjára, formájára, illetve a jogorvoslati jog gyakorlására vonatkozó eljárásjogi rendelkezések betartásra kerültek-e, hanem az is, hogy a meghozott határozat alapjául megjelölt felperesi magatartás fegyelmi vétségként való minősítésére a jogszabálynak, illetve az alapszabálynak megfelelően került-e sor, azaz a felperes terhére rótt magatartás kimeríti-e valamely fegyelmi vétség tényállási elemeit.

A fegyelmi határozat az 1. pontjában fegyelmi vétségként azt róta fel a felperesnek, hogy a haszonbérleti szerződés megkötéséről előzetesen nem egyezettett a közgyűléssel, ezzel megsértette az alapszabály 16. § j) pontjában foglalt rendelkezést, a megkötött szerződéssel – a 22. pontban foglaltakra tekintettel – pedig megsértette az alapszabály 16. § i) pontjában foglaltakat, azaz a közgyűlés tagfelvételi jogának kizárólagosságát csorbította.

Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtettekkel, mely szerint az alapszabály nem követeli meg a haszonbérleti szerződés megkötéséhez a közgyűlés előzetes jóváhagyását, csupán a megkötésről való közgyűlési állásfoglalást. A felperes pedig a 2016. április 6-i - 7/2016. (IV. 06.) számú - közgyűlési határozattal előzetesen felhatalmazást kapott a szerződés megkötésére. A határozatban az alperes közgyűlése útján kifejezésre juttatta azon akaratát, hogy az elkövetkező időszakban is haszonbérbe kívánja venni a jelenlegi területét. Az alperes ezen szándékának a felperes csupán a perrel érintett 22. pontot is magában foglaló haszonbérleti szerződés megkötésével tudott eleget tenni, tekintettel arra, hogy a földtulajdonosi képviselő ezen kikötés nélkül nem kötött volna szerződést az alperessel (R. K. tanúvallomása).

Helytállóan mutatott rá a törvényszék arra is, hogy a felperes által kötött szerződés nem csorbítja az alapszabály 16. § i) pontjának a tagfelvételt kizárólagos közgyűlési hatáskörbe utaló rendelkezését. Az alapszabály tagfelvétellel kapcsolatos rendelkezései nem módosultak, azok a haszonbérleti szerződés 22. pontjában foglaltaktól függetlenül alkalmazhatóak. Annak vizsgálata, hogy a tagfelvételi eljárás alapszabály szerinti lefolytatása alapot adhat-e a haszonbérbe adó részére bármiféle igény érvényesítésére, nem képezi jelen per tárgyát.

A fegyelmi határozat 1. pontja nem önálló fegyelmi vétségként, csupán súlyosbító körülményként értékeli a felperes iratadási kötelezettségének megsértését. Ezzel együtt helytállóan foglalt állást a törvényszék akként, hogy az alperesi egyesület működésére irányadó jogszabályi, vagy alapszabályi rendelkezések a leköszönő elnök iratadási kötelezettségéről konkrétan nem rendelkeznek, az pedig megállapítható, hogy a felperes a rendelkezésére álló alperesi iratokat az átadási-átvételi jegyzőkönyvben rögzítettek szerint

átadta az új szervezeti képviselő részére.

A kifejtettekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a fegyelmi határozat 1. pontjában foglalt felperesi magatartás tekintetében alapszabálysértés nem állapítható meg, a felperes ezen magatartása fegyelmi vétségnek nem minősül.

Az alperes perben támadott határozatában (annak 2. pontjában) mind a hivatásos vadással való munkaviszony létesítése, mind pedig a hivatásos vadász foglalkoztatása, a hiányos munkavégzése miatti felelősségre vonás elmulasztása tekintetében megállapította a felperes terhére a fegyelmi felelősséget.

Ezzel szemben megállapítható, hogy a hivatásos vadással való munkaviszony létesítése jogszabály által megkívánt kötelezettség teljesítésének felelt meg. A Vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény akkor hatályos 50. § (2) bekezdése értelmében ugyanis a vadászatra jogosult minden megkezdett 3000 ha után legalább egy hivatásos vadász igénybeviteléről köteles volt gondoskodni. A felperes ezen magatartása tehát fegyelmi vétségnek nem minősül. Mindemellett a 2014. november 10-én tanúsított felperesi magatartás tekintetében – ahogy arra a felperes helyesen hivatkozott – az alapszabály 12.7. d) pont aa) alpontjának rendelkezése az elévülésre tekintettel kizárja a fegyelmi felelősségre vonást, figyelemmel arra, hogy a munkaszerződés megkötése óta több mint egy év telt már el.

A hivatásos vadász foglalkoztatásával, munkavégzésének ellenőrzésével, a felelősségre vonás elmulasztásával kapcsolatosan a felperes terhére rótt magatartás körében az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy az alapszabály rendelkezése szerint az elnök, azaz a felperes volt köteles gyakorolni az alkalmazottak feletti munkáltatói jogkört, az alapszabály 21. § h) pontja, valamint a vadászmeisteri feladatok meghatározása című – a keresetlevél F/11. számú mellékleteként csatolt – okirat azonban azt igazolja, hogy a munkáltatói jogok egy részét, a hivatásos vadász közvetlen irányítását, ellenőrzését és beszámoltatását, továbbá nem megfelelő munkavégzés esetén a felelősségre vonás kezdeményezését az alperes a vadászmeisterre ruházta. A per anyaga alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy Erdős Szabolcs hivatásos vadász munkavégzésével kapcsolatosan mind a tagok egy része, mind pedig a vadászmeister kifogásokat emelt, a felelősségre vonás írásbeli kezdeményezésére azonban sem a felperes, sem a vadászmeister, sem más tagok részéről nem került sor. Helytállóan foglalt állást a törvényszék tehát akként, hogy a felperes terhére fegyelmi vétséget megalapozó súlyú mulasztás e körben nem állapítható meg, figyelemmel arra is, hogy az ezzel kapcsolatos eljárási rend tekintetében az alapszabály konkrét és egyértelmű rendelkezéseket nem tartalmaz.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.